

Årsberetning for Norsk Nyremedisinsk Forening (NNF)

For perioden 25.11.22 – 23.11.23

STYRET

I perioden har styret bestått av:

Marit Dahl Solbu	- leder
Øyvind Magnus Isaksen	- kasserer (LIS)
Ivar Anders Eide	- sekretær
Thomas Knoop	- medlem
Solfrid Romundstad	- medlem
Morten Bækken	- varamedlem
Fredrik Barth Brekke	- varamedlem (LIS)

ANTALL MEDLEMMER 05.11.23 (per 04.11.22)

Totalt:	307	(298)
Hvorav		
Hovedmedlemmer	253	(245)
Assosierte medlemmer	54	(53)
Æresmedlemmer	4	(5)

MØTEAKTIVITET

Kvalitetsdagen og samarbeidsmøtet

Kvalitetsdagen 2022 ble avholdt som fysisk møte på OUS Ullevål 24.11.22. Samarbeidsmøtet ble avviklet dagen etter, også som fysisk møte. Møtene var godt besøkt og hadde faglig program av høy kvalitet. Det er bred enighet om at disse årlige arrangementene er en viktig møteplass i det nyremedisinske miljøet, og at faglige diskusjoner i pausene og sosialt samvær mellom kolleger er av stor betydning. Foreningen vil derfor tilstrebe å fortsette med vanlige fysiske møter dersom dette er mulig.

Bergen Meeting of Nephrology

Møtet ble avviklet i Bergen 20.-22. september 2023. Programmet omhandlet nye metoder i nyrepatologi og holdt svært høy standard.

Norsk Indremedisinsk Forenings Høstmøte

ble arrangert på Hotell Bristol i Oslo 19.-20. oktober 2023. Overlege/PhD Øystein Eikrem fra UiB/Haukeland Universitetssjukehus representerte nyremiljøet med foredraget «Nefritter og immunterapi». Nyreforeningen takker hjertelig for innsatsen.

Nasjonale digitale lunsjmøter i nyremedisinske temaer

I regi av foreningens kurskomite er det siden 2021 arrangert digitale lunsjmøter (30 min) én onsdag i måneden. Nyremedisinske leger ved både universitetssykehus og lokalsykehus bidrar med undervisning. Møtelenke sendes ut til alle sentra en dag eller to i forkant av møtet, og oppmøtet er alltid svært godt; sannsynligvis har flere enn 100 deltatt hver gang. Ordningen er nå godt etablert og planlegges videreført ubestemt tid. Undervisningen er rettet mot LIS3 og overleger, og sentrene velger selv tema. Det anbefales at foreleserne vurderer om undervisningen kan planlegges etter læringsmål i spesialistutdannelsen, men dette er ikke noe krav; det kan være gode grunner også til å velge andre temaer.

Andre møter

Nordic Society of Nephrology (NSN) kongressen er igjen «i rute» i oddetallsår etter en forbigående forskyving under pandemien. Den 37. NSN-kongressen ble avviklet i Reykjavik 13.-16. september 2023. Det er besluttet at presymposiet ved NSN skal arrangeres som et samarbeid mellom alle de nordiske landene, og nyreforskningsmiljøet ved Haukeland Universitetssjukehus (Øyvind Steinskog, Mariell Rivedal, Rune Bjørneklett og Hans-Peter Marti) stilte på vegne av foreningen med et godt program om glomerulære sykdommer ved årets presymposium. Norske foredragsholdere bidro også i resten av det faglige programmet samt med abstracts, og det var generelt god norsk deltakelse.

Flere norske nefrologer har deltatt ved de store nefrologiske kongressene, som ERA-EDTA og Kidney Week, ASN. Førstnevnte var også i år hybrid møte med mulighet for fysisk og/eller digital deltakelse, mens Kidney Week var rent fysisk møte. Også ved kongresser som ESOT og ESH har det vært god norsk deltakelse. Nephro Update Europe 2023 (Praha) tilbød også i år gratis deltakelse til to medlemmer av NNF. Begge valgte å følge kongressen digitalt.

STYREMØTER I FORENINGEN

Styret har gjennomført tre fysiske styremøter. Ett møte ble avholdt 24.-25. april i Trondheim, da også lokal vårmøtekomite og kongressarrangøren for Vårmøtet 2024 deltok. Ett styremøte ble avholdt på Island under NSN (14.09.23; to styremedlemmer på Teams fra Norge) og ett i forkant av høstens Kvalitetsdag, 22. november 2023. I tillegg har det vært avholdt to ordinære styremøter på Teams, i tillegg til flere korte møter ved behov for rask avklaring av enkeltsaker. Utover det har kommunikasjonen innad i styret foregått via e-post.

De viktigste sakene har vært:

- **Utarbeidelse av veileder for allmennlegen vedrørende screening og behandling av kronisk nyresykdom**

Kronisk nyresykdom er underdiagnostisert og kunnskapsnivået om tilstanden i primærhelsetjenesten er ufullstendig. På initiativ bl.a. fra Bård Waldum-Grevbo har styret i samarbeid med Bård og Norsk forening for allmennmedisin utarbeidet en enkel veileder som er distribuert gjennom nephro.no og allmennlegenes nyhetsbrev. Legemiddelindustrien har også bistått i å distribuere veilederen. I tillegg fikk veilederen mye fokus i media (Dagens Medisin, Dagsavisen, NRK nyhetsmorgen m.m.) kort tid etter at den ble publisert mars 2023

- **Vaksinasjonsprogram før transplantasjon**

Styret har i samarbeid med representanter fra OUS Rikshospitalet og OUS Ullevål startet arbeidet med et felles nasjonalt vaksinasjonsprogram før transplantasjon. Status i arbeidet vil bli presentert på årets samarbeidsmøte 24.11.23. Det tas sikte på å etablere et felles program som finansieres på samme måte over hele landet. FHI er involvert og kommuniserer med HOD om finansiering/refusjonsordning.

- **Spesialistutdanningen i nyresykdommer**

Også i år har styret diskutert kursporteføljen for LIS3 i nyresykdommer og støtter sammenslåing av kurset i elektrolytter samt kurset i fysiologi/patofysiologi til ett femdagerskurs. I tillegg støttes utvidelse av glomerulonefrittkurset med 1-2 dager for kurs i ultralyd. Living donor-kurs som obligatorisk LIS-kurs er også under drøfting. Alle kursene skal være åpne også for spesialister, i den grad det er plass.

Styreleder har hatt digitalt møte med leder av spesialitetskomiteen og leder av kurskomiteen mtp. videre samarbeid om spesialistutdannelsen. Styret har ellers ikke engasjert seg i problematikken det siste året; det er en kjensgjerning at de skisserte læringsaktivitetene (særlig tid på større/mindre sykehus og transplantasjonsavdeling) variere mye mellom de regionale helseforetakene, og styret vil i 2024 forsøke å kartlegge variasjonene i samarbeid med spesialitetskomiteen.

- **Etablering av norsk nyremedisinsk forskningsnettverk**

Det drives mye god nyremedisinsk forskning i Norge, og til dels foregår en del samarbeid både gjennom Norsk nyregister og gjennom NyreTub-studien. Det finnes likevel ikke et nyremedisinsk forskningsnettverk som er synlig utad. Styret har drøftet om vi kunne ha stått sterkere ved bl.a. storsøknader, samt om vi bedre kunne ha utnyttet forskningskompetanse og pasientpopulasjoner, om en hadde dannet et norsk nyremedisinsk forskningsnettverk. Saken har vært drøftet på flere styremøter og vil fremlegges årsmøtet. Planen er i første omgang å invitere forskningsgruppeledere og avdelings-/seksjonsledere ved universitetssykehusene til et sonderingsmøte på Teams. Grunnet tidspress utsettes dette til nyåret 2024.

- **Deltakelse i Nortrials Hjerte Kar**

Legemiddelindustrien, helsestyresmaktene, helseforetakene og legeföreningen har bidratt til etableringen av Nortrials, en portal for henvendelser til fagmiljøer om deltakelse i studier finansiert av legemiddelindustrien. Nefrologi var oppfordret til å delta i Nortrials under gruppen Hjerte Kar og det starter opp fra 1. januar 2024. Det vil ikke utelukke deltakelse i studier som er meldt inn til andre Nortrials grupper som f.eks. Immunologi. Invitasjoner som kommer til Nortrials og kan være aktuelle for nyremedisinske avdelinger å delta ved vil bli kanalisert via det nye norske nyremedisinske forskningsnettverket, når det er etablert og via e-post korrespondanse. Saken har vært drøftet på flere styremøter og fremlegges årsmøtet.

- **Etablering av nasjonale fagnettverk**

I mangel av felles nasjonal prosedyrebok kan det likevel være behov for å danne fagnettverk på tvers av regionene, tilknyttet NNF. Dette er en struktur andre fagmedisinske foreninger har forsøkt med god erfaring. Nettverkene vil kunne ha ulike oppgaver, herunder å fungere som faginstans ved relevante høringer fra helsemyndighetene, lage/oppdatere prosedyrer, bistå med undervisning osv. kan være relevant. Det er allerede dannet et nasjonalt PD-nettverk (initiativtaker. Helga Gudmundsdottir) og styret har tidligere etablert en ad hoc gruppe som har jobbet tverregionalt med skrøpeligheitsvurdering før transplantasjon og en gruppe som jobber med vaksinasjonsprogram for transplanterte, jfr tidligere punkt. Faggruppe for CKD med ansvar for CKD-veilederen sammen med Norsk Forening for Allmenmedisin, og faggrupper

for hemodialyse, transplantasjon og glomerulonefritter kan alle være aktuelle. Styret vil i 2024 komme tilbake til saken, hva gjelder organisering og faggruppens sammensetning og oppgaver. I tillegg vil det kunne være aktuelt å etablere faggrupper som jobber med begrensede oppdrag over en kortere periode.

- **Informasjonsressurser for nyrepasienter med opprinnelsesland utenfor Norden.**

Informasjon om nyreerstattende behandling og organdonasjon er vanskelig. For personer med opprinnelsesland utenfor Norden bidrar språk- og kulturforskjeller til ytterligere kommunikasjonsvansker, hvilket kan lede til dårligere behandlingstilbud og lav rekruttering av givere. Styret har diskutert saken, og AHUS er i gang med prosjekt der man dels samarbeider med sykehusimamen på OUS og sentre for migrasjonshelseforskning og dels arbeider med digitale verktøy som kan benyttes til formålet.

- **Kvalitetsdagen og samarbeidsmøtet 2023**

Styret anser disse møtene for å være essensielle for det norske nyremedisinske miljøet og ser det som en viktig oppgave å bistå kurskomiteen og fagmiljøene ved OUS i planleggingen av møtene og promotere deltakelse ved disse møtene der det er naturlig.

- **Planlegging av kommende vårmøter/Nordiske nyredager (NSN)**

Følgende plan gjelder for kommende møter:

- 12.-14. juni 2024: Vårmøte i Trondheim (NNFs 50-årsjubileum!). Planleggingen er godt i gang og nettside vil snart bli opprettet. Kongressarrangør er CIC event congress.
- 11.-14. juni 2025: Nordiske nyredager i Oslo (NSN). Planleggingen er i gang, CIC event congress bistår også her. Lokal komite er opprettet.

- **Mangel på dialysekatetre**

Også i 2023 har det vært noe kommunikasjon rundt mangelen på dialysekatetre, men situasjonen synes inntil videre å ha løst seg uten at styret har involvert helsemyndighetene.

- **Nye metoder**

Styret har svart ut to høringer fra Nye metoder. Den ene omhandlet ekulizumab i behandling av akutt trombotisk mikroangiopati. Den andre omhandlet en magnetisk device for endovaskulær anleggelse av AV-fistel.

- **Transplantasjon hos skrøpelige eldre**

Temaet ble drøftet på Kvalitetsdagen 2022 med plan om å fortsette arbeidet. Dessverre har styret i liten grad vært engasjert i arbeidet det siste året grunnet tidspress.

- **Europeisk samarbeid**

ERA-EDTA gjennomfører en prøveordning med medlemskap til sterkt redusert pris gjennom de nasjonale nyreforeningene. Varigheten av prøveordningen er i første omgang 3 år. Vi var opprinnelig for sent ute med implementering av ordningen fra og med 2023, men fikk unntak. Fra og med 01.01.23 har alle ordinære NNF-medlemmer fullt ERA-EDTA-medlemskap gjennom NNF. Fra og med 01.01.24 gjelder ordningen også for de som har assosiert medlemskap via legeforeningen. Alle, og særlig medlemmer under 40 år, bør gå inn på ERA-EDTAs nettside og fylle ut sin profil.

Etter ny kontakt fra leder i European Kidney Health Alliance (EKHA) har styret igjen vurdert innmelding. Initiativet og grunnideen som EKHA bygger på, støttes, men medlemskap er

kostbart uten at NNFs medlemmer vil få noen direkte nytte av et slikt engasjement. Blant de nordiske nyreforeningene er det kun den svenske som har meldt seg inn i EKHA. Styret har dermed fremdeles ikke anbefalt innmelding av foreningen i EKHA, men det vil kunne bli aktuelt å revurdere dette om noen år.

På anbefaling fra styret vedtok årsmøtet i 2022 ikke lenger å dele ut økonomisk støtte deltakelse ved den europeiske nefrologieksamen. Eksamen har også i andre land fått mye kritikk fordi den primært er tilpasset britiske forhold. ERA-EDTA støtter også andre utdanningsplattformer og kursing som bl.a. N-Path. Styret har deltatt på informasjonsmøte for de nasjonale foreningene tilknyttet ERA-EDTA.

UTVALG OG KOMITEER

Spesialitetskomiteen 01.01.23 – 31.12.24

Ingjerd Wangenstein Manner (leder) (2023-24), Kar Marius Brobak (2023-26), Anette Rivedal (2023-24), Maria Anita Radtke (2023-26), Ludvig Balteskard Rinde (LIS/FuN-representant) (2023-26).

Varamedlemmer: Åsmund Meen (2023-26), Inga Strand Thorsen (2023-26), *varamedlem for LIS/FuN-representant:* Fredrik Brekke (2023-26)

Fagutvalg for leger i spesialisering i nyresykdommer (FuN)

Hedda Bollum Berge (HUS; p.t. OUS, leder)
Fredrik Brekke (Sykehuset Telemark Skien)
Eline Kjos Munthe (Vestre Viken HF Drammen)
Kevin Wennerstrøm (St. Olavs hospital)
Ludvig Balteskard Rinde (UNN Tromsø)
Henrik Foshaug (HUS; vara)

Valgkomiteen

Egil Hagen, (leder), Cecilia M. Øien og Karsten Midtvedt.

Kurskomiteen

Helga Gudmundsdottir (leder, Helse SØ), Inga Strand Thorsen (Helse Vest), Knut Asbjørn Rise Langlo (Helse Midt-Norge), Viera Stubnova (Helse Nord), Fredrik Brekke (FuN) og Ingjerd W. Manner (leder av spesialitetskomiteen), Thomas Knoop (foreningens styre), Dag Olav Dahle (OUS Rikshospitalet).

Virketid for representantene fra RHFene er fire år, men for at ikke alle skal skiftes ut samtidig, vil halvparten måtte byttes ut etter to år.

Øvrige representanter har i prinsippet virketid fire år, men endringer vil følge av endringer i utvalgene de representerer.

ERA-EDTA Diabetesity Board

Trond G. Jenssen, board member siden 2022.

ISN Western European Board

Hans-Peter Marti (core group member)

Marit Dahl Solbu er f.o.m. 01.10.19 medlem på vegne av Norsk nyremedisinsk forening

Regnskap og revisjon:

Legeforeningen har overtatt regnskapsførsel f.o.m. 01.01.23. Legeforeningen ordner selv med revisjon ved behov (iht reglement); de benytter RSM Norge AS.

NYREFORENINGENS NETTSIDE

Foreningens internettside www.nephro.no er hyppig brukt av medlemmene. Nyheter legges raskt ut på siden, slik at siden for en stor del kan anses å være oppdatert. Styret ønsker å få takke nettredaktør Dag Olav Dahle, som gjør en formidabel jobb med nettsiden! Referater fra styremøter publiseres ikke på nettsiden, men kan fås på forespørsel. Sannsynligvis vil styret etablere en gruppe på Teams via Legeforeningen, der dokumenter kan arkiveres, men det gjenstår en del arbeid før det kan rulles ut til medlemmene.

ØKONOMI

Foreningens økonomi er tilfredsstillende. Medlemsmassen har økt noe siste år. Årsmøtet vedtok i 2022 å øke kontingenten med kr 200,- per år utover minimumskontingenten. Dette er i tråd med praksis i andre fagmedisinske foreninger.

STIPENDER

Foreningen har også i 2023 bidratt med frie forskningsmidler for å støtte nyremedisinsk forskning. I år bidro legemiddelindustrien med en god del midler. Utdelingen offentliggjøres på Årsmøtet 2022 samt på nephro.no.

ANNET

Verdens Nyredag 9. mars 2023

I år var tema for Verdens Nyredag (andre torsdag i mars) «Kidney Health for Everyone Everywhere – Preparing for the unexpected, supporting the vulnerable».

CKD-veilederen for allmennleger (se over) ble publisert en av dagene rett i forkant av Verdens nyredag, og veilederen fikk mye oppmerksomhet, bl.a. i NRK Nyhetsmorgen på Verdens nyredag.

Kontakt med de øvrige nordiske nyreforeningene

Lederne for de nordiske nyreforeningene har hatt 3 digitale møter i løpet av året, samt fysisk kort møte under Nordic Society of Nephrology (NSN)-kongressen i Reykjavik september 2023. I tillegg har en god del korrespondanse foregått via epost. Kommunikasjonen har først og fremst dreiet seg om planlegging av NSN-kongressen, men også temaer som europeisk samarbeid har vært drøftet kort. Det er leder av den nasjonale foreningen som skal arrangere den kommende NSN-kongressen, som har ansvar for å innkalle til digitale ledermøter.

Kontakt med LNT

Styret får regelmessig henvendelser fra LNT og bidrar bl.a. med innlegg i LNT-nytt. Samarbeidet oppfattes som godt, og LNT tar ofte ansvar for å sette viktige saker på den offentlige agendaen.

Kontakt med NSF

Styret har også jevnlig kontakt med andre organisasjoner som arbeider med og for de samme pasientgrupper, herunder Norsk sykepleieforbunds faggruppe for nyresykepleiere.

DISPUTASER

- Ida Viken Stalund (13.10.23); "Polyvinylpyrrolidone deposition disease - The role of pathology in understanding disease and death in persons with opioid addiction and intravenous drug use", Universitetet i Bergen.
- Joe Chan (25.08.23); «Biomarkers of nutrition, cellular senescence, and tubular health in renal transplantation: the ORENTRA-Study, Universitetet i Oslo.
- Vasiliki Tsarpali (08.09.23); "Health-related quality of life and survival outcomes in older recipients three years after kidney transplantation", Universitetet i Oslo.
- Inger Therese Tønsberg Enoksen (29.09.23); "Novel serum biomarkers and their association with measured and estimated GFR decline in the general population", UiT Norges arktiske universitet.

Foreningen gratulerer kandidatene og de respektive forskningsmiljøene!

Oslo 23.11.23

Marit Dahl Solbu
Leder

Ivar Anders Eide
Sekretær